Súd:	Okresný súd Bratislava II
Spisová značka:	18C/341/2001
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1201899882
Dátum vydania rozhodnutia:	20. 02. 2008
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Milan Staněk
ECLI:	ECLI:SK:OSBA2:2008:1201899882.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v právnej veci navrhovateľa: L.. T. B., K., bytom D. X, Q., zastúpeného JUDr. Ondrejom Škodlerom, advokátom, Pri suchom mlyne č. 56, Bratislava, proti odporcom: 1. T.. W. Q., bytom W. XX, Q. Q., 2. T. N., bytom C.. P. X, Q. Š., o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy 100.000,- Sk, rozhodol

r o z h o d o l :

Odporkyňa v I. rade je p o v i n n á písomne sa ospravedlniť navrhovateľovi za svoje vyjadrenia vo svojich listoch podaných súdu dňa 10. 1. 2000 a 12. 3. 2001 do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a to v tomto znení:

Ja dolu podpísaná T.. W. Q. sa týmto L.. T. B., K.. ospravedlňujem za svoje hanlivé výroky o jeho osobe a jeho práci, uvedené vo vyjadreniach zo dňa 10. 1. 2000 a 12. 3. 2001 v súdnom konaní na Okresnom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 18C/241/1993.

Odporca v II. rade je p o v i n n ý sa písomne ospravedlniť navrhovateľovi za svoje vyjadrenia vo svojom liste, podanom na Okresný súd v Banskej Bystrici dňa 10. 1. 2000 do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a to v tomto znení:

Ja dolu podpísaný T. N. sa týmto L.. T. B., K.. ospravedlňujem za svoje hanlivé výroky o jeho osobe a jeho práci, uvedené vo vyjadrení zo dňa 10. 1. 2000 v súdnom konaní na Okresnom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 18C/241/1993.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu 2. 323,- Sk titulom náhrady trov konania do 3 dní.

Odporcovia v I. a II. rade sú p o v i n n í zaplatiť štátu rukou spoločnou a nerozdielnou 2. 323,- Sk titulom náhrady trov konania do 3 dní.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 14. 8. 2001 sa navrhovateľ proti odporcom 1., 2. domáhal ochrany svojej osobnosti a zaplatenia nemajetkovej ujmy od každého po 50.000,- Sk a náhrady trov konania.

K porušeniu práva na ochranu osobnosti navrhovateľa došlo v súdnom konaní na Okresnom súde v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/241/1993, v ktorom navrhovateľ vystupoval v

procesnom postavení ako súdom ustanovený znalec, ktorý vypracoval znalecký posudok a bol aj ako znalec pred súdom na pojednávaní vypočutý. Odporcovia vo svojich písomných vyjadrenia zo dňa 10. 1. 2000 a 12. 3. 2001 adresovaných súdu uviedli o osobe navrhovateľa nepravdivé a hrubo urážlivé skutočnosti, označili ho za luhára, spochybňovali jeho odbornosť, obvinili ho zo skutkov, ktorých sa nedopustil, najmä z možného ovplyvnenia druhou stranou v spore.

Navrhovateľ bol toho názoru, že s obsahom uvedených písomných podaní sa pravdepodobne mohli oboznámiť aj iné osoby ako osoby na súde a osoby zúčastnené na konaní, napr. aj lekári, teda kolegovia navrhovateľa.

Konkrétne navrhovateľ od každého odporcu žiadal, aby sa do budúcna zdržal akéhokoľvek konania, ktoré by malo za následok zásah do práva na ochranu jeho osobnosti, ďalej, aby sa každý z nich písomne ospravedlnil navrhovateľovi a zaplatil mu aj nemajetkovú ujmu po 50.000,- Sk.

V priebehu konania navrhovateľ podaním zo dňa 4. 9. 2001 upravil petit návrhu v časti požadovaných ospravedlnení.

Súd na pojednávaní za účasti všetkých sporových strán dňa 13. 3. 2002 uznesením zmenu návrhu pripustil (§ 95 ods. 1 O. s. p.).

Odporcovia v I. a II. rade s návrhom nesúhlasili, žiadali ho zamietnuť ako nedôvodný.

Súd vo veci vypočul účastníkov, svedkov L.. C., L.. G., L.. Q., oboznámil sa so spisom Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 4C/782/2001, nahliadnutím sa oboznámil so spisom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 18C/241/1993 (v čase konania, resp. rozhodovania vec nebola právoplatne skončená), ktorý bol vrátený s tým, že súd časť spisu ofotil pre potreby predmetného konania a zistil, že na Okresnom súde Banská Bystrica, sp. zn. 18C/241/1993 prebieha konanie vo veci navrhovateľky B. N., nar. XX. X. XXXX (pôvodne ako maloletá navrhovateľka zastúpená zákonným zástupcom T. N. - v tomto spore vystupujúci ako odporca v II. rade) proti Fakultnej nemocnici F. D. Roosewelta, Banská Bystrica a Nemocnici s poliklinikou Lučenec o náhradu škody na zdraví vzniknutej v dôsledku nesprávnej liečby.

Ako je uvedené vyššie, vec nie je právoplatne skončená, teda nie je zatiaľ vyhodnotené vykonané dokazovanie, ktorého súčasťou bol aj znalecký posudok súdom ustanoveného znalca L.. T. B., K.. č. 5/99 zo dňa 6. 12. 1999 (odbor zdravotníctvo, odvetvie - chirurgia, špecializácia - plastická chirurgia a popáleniny). Zo záverov posudku je zrejmé, že znalec konštatuje, že trvalé následky vznikli ako následok samotného úrazu zo dňa 24. 8. 1989 a nie ako následok údajného nesprávneho liečebného postupu v NsP Banská Bystrica. Pochybenie sa vyskytlo pri posúdení závažnosti popáleniny pri prvotnom ošetrení lekármi v Lučenci a Banskej Bystrici. Ďalšie pochybenie sa vyskytlo v NsP Banská Bystrica pri príprave popálenej plochy a pri uskutočnení prvej transplantácie kože 5. 10. 1989. Pochybenie pri posúdení závažnosti popálenín nemalo vplyv na spôsob a priebeh liečby, ale malo za následok, že rodičia neboli správne informovaní a boli ubezpečení o bezproblémovom priebehu hojenia popáleniny, čo sa dostalo do rozporu so skutočným priebehom liečenia. Pochybenie pri príprave popálenej plochy na transplantáciu malo za následok ako komplikáciu neprihojenie transplantátov po prvej operácii a nutnosť ďalšieho operačného výkonu. Za toto pochybenie zo strany zdravotníckeho zariadenia by poškodená mala byť odškodnená na bolestnom za operáciu z 5. 10. 1999 (260 bodov). Nakoľko trvalé následky u poškodenej nevznikli následkom nesprávneho liečebného postupu, ale samotného úrazu, nebol dôvod, podľa znalca, na odškodnenie za trvalé následky úrazu.

Za znalecký úkon bolo znalcovi súdom priznané znalečné vo výške 3.500,- Sk podľa vyúčtovania bez krátenia zo strany súdu.

Dňa 10. 1. 2000 na Okresný súd v Banskej Bystrici bolo doručené podanie podpísané odporcom v II. rade a opečiatkované pečiatkou advokátky T.. W. Q. (odporkyňa v I. rade), ktorá zastupovala B. N., nar. XX. X. XXXX vo veci sp. zn. 18C/241/1993 na základe plnomocenstva zo dňa 19. 6. 2000. Zastupovanie trvalo do 9. 7. 2001 (odvolanie plnej moci zo strany klientky).

Bolo preukázané, že podanie pripravil po obsahovej stránke odporca v II. rade, opatril ho dátumom 7. 1. 2000 a podpisom a odovzdal ho právnej zástupkyni (odporkyni v I. rade, ktorá zastupovala jeho dcéru

B. N.). Táto na začiatok podania na strane 1., dala svoju pečiatku, rukou dopísala označenie súdu, na ktorý podanie smerovalo a aj spisovú značku, pod ktorou sa konanie viedlo (18C/241/1993).

V tomto podaní, je okrem iného, napr. uvedené, že: „znalec sa hrubým spôsobom spreneveril svojmu poslaniu ako súdny znalec a lekár zároveň."
„Znalec L.. T. B., K.. tiež zrejme pod vplyvom predchádzajúceho zmanipulovania vlastnej osoby, celkom ignoroval vážnosť znaleckého konania, keď sa na toto vôbec nepripravil, keď pred ním vôbec neštudoval súdny spis a zdravotnú dokumentáciu postihnutej ...".
„Znalec L.. T. B., K.., bez hodnoverných faktov len lžou a kamuflážou tento fakt spochybňuje ...".

Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 3. 11. 2000 (č. l. 181 spisu) súd zistil, že navrhovateľ bol vo veci na OS v Banskej Bystrici sp. zn. 18C/241/1993 vypočutý ako znalec.

Na tento procesný úkon vtedajšia právna zástupkyňa T.. W. Q. písomne reagovala podaním zo dňa 12. 3. 2001. Podanie je na jej hlavičkovom papieri, je opatrené na poslednej strane pečiatkou advokátky a jej podpisom a je označené ako vyjadrenie k veci a návrh na vylúčenie znalca L.. B., K.. ...

V tejto súvislosti je potrebné pre úplnosť uviesť, že podávanie návrhov na vylúčenie je špecialitou odporcu v II. rade, ktorý proti konajúcemu sudcovi v tejto veci podal viaceré námietky zaujatosti; o ktorých musel rozhodovať dvakrát Krajský súd v Bratislave, vždy s negatívnym výsledkom.

Uvedené podanie zo dňa 12. 3. 2001 na viacerých miestach obsahuje vety, v ktorých je znalec L.. B., K.., označený za klamára, ktorý použil v posudku vyhýbavé a kamuflážne výroky, klamal sudcovi do očí, etc.

Podanie napr. obsahuje vetu:
„Znalec všetko úsilie podriadil nie nestrannému hodnoteniu stavu veci, k čomu ho viaže ak už nie vlastná etika lekára, tak prísaha lekára a sľub znalca, ale výlučne tendenciám na najzanedbateľnejšou mierou minimalizovať vinu žalovaného .... aj za cenu absolútnej kompromitácie vlastnej osoby".

Takisto, ako pri podaní zo dňa 10. 1. 2000, bolo preukázané, že po obsahovej stránke vyjadrenie a návrh na vylúčenie pripravil odporca v II. rade.

Súd vo veci vypočul svedkov L.. T. C., L.. L. G. a L.. U. Q. s tým, že dospel k záveru pre rozhodnutie vo veci samej nemali výraznejší právny význam. Len svedok L.. C. potvrdil, že sa osobne oboznámil s vyjadrením k znaleckému posudku (podanie z 10. 1. 2000), pretože v tom čase pracoval v nemocnici, ktorá vystupovala v spore sp. zn. 18C/241/1993 ako žalovaná strana, ako primár. Podanie dostal na zaujatie stanoviska od právneho odd. nemocnice. Uvedené podanie nebolo ďalej oboznamované (napr. čítaním) iným lekárom nemocnice resp. zdravotníckeho personálu.

Všetci svedkovia potvrdili jednoznačne, že osobne neboli prítomní pri situácii, kde by napr. odporca v II. rade urážal znalca L.. B., K.., ktorého považovali za jedného z najlepších odborníkov vo svojom odbore na Slovensku.

Z pripojeného spisu Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 4C/782/2001 súd zistil, že dňa 2. 7. 2001 podala B. N., nar. XX. X. XXXX proti L.. T. B., K.. návrh na ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 500.000,- Sk. Podľa petitu návrhu mal odporca upustiť a natrvalo sa zdržať akýchkoľvek neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti navrhovateľky. Ďalej sa písomne ospravedlniť, že písomnosti pojednávajúce o jej intímnej sfére, zdravotnom stave, jeho poškodení a liečbe, lekárskom aj znaleckom vyšetrení a hodnotení, osobnej a rodinnej sfére navrhovateľky vôbec, rozmnožoval aj súkromne, verejne používal a neoprávnene rozširoval a do budúcna sa mal takéhoto konania zdržať. Návrh bol odporcovi L.. B., K.. doručený na vyjadrenie 22. 10. 2001. Predžalobné upomienky prevzal v júni 2001.

Súd rozsudkom zo dňa 10. 10. 2002 č. k. 4C/782/2001-177 návrh ako nedôvodný zamietol. Odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 26. 2. 2003, č. k. 15Co 2207/2002 napadnuté rozhodnutie potvrdil. Prvostupňové rozhodnutie v spojení s rozhodnutím súdu druhého stupňa nadobudlo právoplatnosť 25. 3. 2003.

Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 1 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Predmetom sporu bola ochrana osobnosti a zaplatenie s tým súvisiacej nemajetkovej ujmy od každého z odporcov.

Žalovaný petit v podstate obsahoval tri nároky navrhovateľa - uloženie povinnosti ďalej nezasahovať do jeho osobnostných práv, ospravedlnenie v písomnej forme a zaplatenie nemajetkovej ujmy.

Je nesporné, že právo na ochranu osobnosti prináleží každej fyzickej osobe. Z hľadiska poskytnutia ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene, či nezavinene, alebo vedome, či nevedome. Nevyžaduje sa ani vyvolanie následkov, stačí, že neoprávnený zásah bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených práv osobnosti fyzickej osoby.

Za neoprávnený zásah sa nepovažuje kritika, ak je pravdivá a súčasne svojou formou primeraná. Neoprávneným zásahom nie sú ani podnety, upozornenia a sťažnosti urobené primeraným spôsobom, adresované príslušným orgánom.

Prvoradé pre konajúci súd bolo mať jasno v otázke, či písomné podania zo dňa 10. 1. 2000 a 12. 3. 2001 založené do súdneho spisu v inom konaní a inom súde, svojim obsahom boli neoprávneným zásahom do osobnostných práv navrhovateľa vystupujúceho v inom konaní v procesnom postavení súdneho znalca a ďalej, či namietaný nedostatok pasívnej legitimácie predovšetkým odporkyňou v I. rade obstojí. Argumentovala tým, že v konaní vystupovala ako právna zástupkyňa navrhovateľky, pričom inkriminované podania nevytvorila, len ich súdu zaslala; tvorcom bol otec navrhovateľky (terajší odporca v II. rade).

Súd po zvážení všetkých okolností dospel k záveru, že námietka nedostatku pasívnej legitimácie nie je dôvodná, pričom vychádzal z platnej judikatúry ZIII str. 196-197, (Zborník stanovísk, záverov, rozborov a vyhodnotenia súdnej praxe, správ o rozhodovaní súdov
a súdnych rozhodnutí Najvyššieho súdu) z ktorej súd zistil, že neoprávnenosť zásahu a teda aj zodpovednosť zaň podľa ustanovení § 11 a nasl. OZ nie sú vylúčené, ak práva chránené ust. § 11 a nasl. OZ boli porušené obsahom podania adresovaného súdu. Zásah do práv chránených ust. § 11 OZ, urobený podaním alebo prejavom na súde, môže byť neoprávnený, aj keď ho urobí zástupca účastníka. U advokátov treba prihliadať na to, že podľa ust. § 3 ods. 2, zákona č. 57/1963 Zb. o advokácii, v znení neskorších predpisov, je advokát povinný využívať pri uplatňovaní práv a zákonom chránených svojich klientov všetky zákonom prípustné prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci. Ak teda advokát urobí v záujme účastníka podanie, ktoré vychádza z podkladov, ktoré mu oznámil klient, nejde o neoprávnený zásah, ak toto tvrdenie je primerané veci, o ktorú pred súdom ide, a toto tvrdenie je oznámené súdu spôsobom zodpovedajúcim procesným predpisom.

Z uvedeného je zrejmé, že je potrebné posúdiť po formálnej stránke predovšetkým dva pojmy súvisiace s uvedenými podaniami, a to pravdivosť a primeranosť ich obsahu.

L.. B. v inej veci na Okresnom súde v Banskej Bystrici, sp. zn. 18C/241/1993 ako znalec vypracoval znalecký posudok (závery znalca je t. č. ťažko vyhodnotiť, keďže vec na OS Banskej Bystrici nie je právoplatne skončená), pričom vychádzal z podkladov v súdnom spise (lekárske správy etc.), ale aj z osobného vyšetrenia poškodenej. Nie je možné pripustiť, aby len preto, že závery posudku niekomu nevyhovujú, podania podané na súd obsahujúce veľa hanlivých výrazov (lož, kamufláž, podozrenie z nadržiavania druhej strane v spore), prešli autorom bez následkov, resp. beztrestne.

Súd zámerne uvádza množné číslo, pretože oboch odporcov považuje za rovnako zodpovedných z neoprávneného zásahu. Advokátka tým, že len na podanie napíše adresu súdu, alebo druhé podanie len podpíše, sa nemôže exkulpovať z uvedenej zodpovednosti. Podľa názoru súdu, výrazy resp. niektoré vety v podaniach z 10. 1. 2000 a 12. 3. 2001 neboli ani pravdivé a ani primerané. Nazvať niekoho napr. klamárom, neodborníkom a ešte k tomu úmyselným (po ovplyvnení) jednoznačne je potrebné označiť ako neprimerané veci na OS v Banskej Bystrici. Preto ani konania advokátky T.. W. Q. nebolo v poriadku.

Žalovaná povinnosť zdržať sa ďalších zásahov do osobnostných práv bola podľa názoru súdu nadbytočná, pretože podľa ZIII (str. 206) upustenie od neoprávneného zásahu, ktorý sa týka osobnosti občana, je možné použiť len tam, kde zásah doteraz trvá.

V konaní bolo jednoznačne preukázané (dĺžka trvania plnej moci T.. Q.; postavenie navrhovateľa ako znalca), že neoprávnený zásah už netrvá. Preto v tejto časti súd z uvedených dôvodov žalovaný nárok zamietol.

Žalované bolo aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy (§ 13 ods. 2 OZ).

Ako už bolo uvedené, neoprávnenosť zásahu už netrvá. Podania z 10. 1. 2000 a 12. 3. 2001 sú súčasťou súdneho spisu, do ktorého môže nahliadnuť len ten, kto má na spore právny záujem, sudca aj iný zamestnanci v štátnej službe sú povinní dodržiavať zásahu mlčanlivosti.

S obsahom podaní sa oboznámili účastníci na strane pasívne legitimovanej. Z vypočutých svedkov len L.. C. (vtedajší primár) sa s obsahom podaní oboznámil. Nebolo preukázané navrhovateľom, že by renomé navrhovateľa ako lekára, odborníka v odbore - špecialistu, znalca, po vzniku uvedených podaní, utrpelo vážnu ujmu s určitými následkami u nás alebo v zahraničí.

Je potrebné si uvedomiť, že navrhovateľ návrh na začatie konania dňa 14. 8. 2001 podal zrejme aj z toho dôvodu, že B. N. (dcéra odporcu II.) sa v tom istom čase (predžalobná upomienka) vyhrážala, že podá návrh na ochranu osobnosti (dátum podania na OS Žiar nad Hronom bol 2. 7. 2001).

Vzhľadom na uvedené, súd dospel. dokazovaním a vyhodnotením dôkazov a okolností prípadu k záveru, že žalované náhrady nemajetkovej ujmy, nezodpovedajú rozsahu následkov neoprávnených zásahov do osobnostných práv navrhovateľa. Súd preto aj v tejto časti návrh ako nedôvodný zamietol.

Ako je uvedené vyššie, súd považoval za preukázané, že k neoprávnenému zásahu do práv na ochranu osobnosti došlo. Došlo k nemu konaním odporcov v I. a II. rade, a preto títo sú povinní, za to niesť následky a to, v podobe písomných ospravedlnení podľa enunciátu rozhodnutia. Takýto priznaný následok súd považuje za dostatočný a korešpondujúci výsledky dokazovania a okolnosti prípadu.

O trovách účastníkov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože mal vo veci úspech len čiastočný,

Súd vo veci v rámci dokazovania vypočul ako svedkov L.. T. C., L.. L. G. a L.. U. Q., ktorí na pojednávanie na tunajší súd pricestovali z Banskej Bystrice a uplatnili si svedočné. Súd im svedočné priznal uznesením č. k. 18C/341/2001-292 zo dňa 18. 2. 2008 v celkovej výške 4.646,- Sk a vyplatil ho zo štátnych finančných prostriedkov.

O trovách štátu súd rozhodol podľa § 148 ods. 1 O. s. p., podľa výsledkov konania, pričom priznanú náhradu rozdelil na stranu žalujúcu aj žalovanú (solidárne) rovným dielom, teda sumou 2.323,- Sk.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v 3 vyhotoveniach.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté
vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1
b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne
rozhodnutie vo veci

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.